

Gorenjec

Uredništvo in uprava je v Kranju, Strossmajerjev trg št. 1. Telefon št. 73 „Gorenjec“ izhaja vsako soboto. Dopise sprejema uredništvo do srede zvečer. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankiranih pism ne sprejemamo. — Naročnina za „Gorenjca“, celoletno 40 Din, polletno 20 Din, četrletno 10 Din, posamezna številka 1 Din.

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Marksistični kapitalisti

Naši dični „prijatelji marksisti“ zelo radi vpijejo po svojih zakonitih glasilih o velikem bogastvu naših voditeljev, seveda s prozornim namenom, da jih zasovražijo pri svojih somišljenikih-sodrugih. Toda površen pogled v slovensko politično zgodovino nam pove, da to ni resnica. V žarki luči se pa nam pokaže, da so mnogoštevilni bivši in sedanji marksistični, socialistični in komunistični voditelji, bodisi prvi nas in drugod pravi kapitalistični magnati. Velika večina naših voditeljev in to bivših in sedanjih so brez imenitnih vil, brez denarja po bankah in raznovrstnih podjetij. Spomnimo se na naše politične prvake dr. Kreka, dr. Lampeta, dr. Šušteršiča, dr. Zitnika in drugih. Ali pa pogledimo našega voditelja dr. Korošca. Politika mu ni prinesla raznovrstnih upravnih mest, mu ni prinesla milijončkov in lepih palač. Pač pa bo vedla marsikatera Vincencijeva družba ali Elizabetna konferenca s hvaležnostjo pripovedovati, koliko je že dr. Korošec daroval za reveže. Če pa pogledamo raznovrstne socialistične, marksistične in komunistične voditelje; kakor že spreminjajo ime in zunanost, notranjost itak nikdar ne spremenijo; pa moramo konstatirati, da so sicer pričevali svojo politično kariero kaj v skromnih razmerah, a si kmalu prav udobno postlali. Seveda je to po njih mnenju popolnoma pravilno in v redu. Prav nič jih ne preče njihova vest v tem oziru. In seveda so sodrugi, socialisti in marksisti tudi zadovoljni. Poznamo zagrizenega socialista, voditelja, ki ima v sredi med bednimi delavci, ki se potikajo po slabih stanovanjih, krasno vilo, tako da ima v otonem kraju najbolj luksuzno stanovanje. Razni petični ljudje, ki jih v otonem okraju tudi ne manjka, se naravnost tepejo, kdo bo dobil njegovo stanovanje v najem. Če pa pogledamo izven naše države, se bomo mogli prepričati, da so oni, ki jih marksizem proslavlja za idealne voditelje, večkratni stمولionarji. Leon Blum in „španski Lenin“ Caballero imata ogromno premoženje ki gre v stomili-

jone, pa se jih marksisti ne upajo niti rahlo pograjati.

Kakšni reveži so „prijatelji proletarcev in stoprocentni komunisti“ je razvidno iz zagrebške revije „Život“, ki v zadnji številki opisuje finančne razmere znanega mexikanskega Nerona Callesa. Imenovani mož, ki velja za velikega „prijatelja proletarcev in stoprocentnega komunisti“ je najbogatejši človek v Mexiki. V Banco de Londres ima vloženi 250.000 pezet. (4.250.000 Din); nadalje poseduje 5 gospodarska podjetja in sicer El Mante (vrednost 10.000.000 pezet ali 170 milj. Din); Santa Barbara (vrednost 28 milijonov dinarjev in Soledad de la Mota (25 milj. Din). Nadalje poseduje veliki „prijatelj proletarcev“ večino delnic v Federacion Industrial de Urbanizacion S. A. Petroleo S. A. in v sladkorni tovarni Azucar S.A. (samo ta tovarnica ima okrog 150 milijonov dinarjev mesečnega prometa). Nadalje dobiva kot upravni svetnik Ferrocarriles Nacionales, v Banco de Mexico in v Beneficencia Publica mesečne plače okrog 15. pezet (275.000 Din mesečno). Nadalje je Calles za sebe monopoliziral produkcijo fosforja, sladkorja, kave in dohane mleka. Poleg vsega tega se brezplačno poslužuje še državne pošte, brzjava in železnice.

Tudi Callesovi prijatelji in sodelavci za blagor proletarcev niso bili za svojim mojstrom mnogo zapostavljeni. Naravnost izropali so ljudski denar ter si zidali krasne palače in razkošno živeli. Toda kljub temu so veliki prijatelji marksistov vseh narodov. In tudi naši marksisti jih imajo zelo radi.

Da so voditelji marksizma in komunizma največji kapitalisti, to marksističnih in komunističnih sodrugov prav nič ne moti. Glavno je to, da so sovražniki Cerkev in krščanskih načel v javnosti, vse drugo se jim že spregleda. Toda, kaj bi imelo delovno ljudstvo od takšnih voditeljev, je pa drugo vprašanje.

Velik političen tabor JRZ v Mengšu

Gorenjec! Dobro so vam še v spominu binokotni dnevi 1. 1932., ko je bivši režim začel preganjati in s silo nastopati proti vsemu, kar je dišalo po slovenstvu. Dobro še pomnite dogodke, ki so se vršili v tistih dneh v Senčurju in na Primorskem. Znano so vam proslave, ki so se vršile v Domžalah in pri sv. Trojici, v Mengšu in Komendi ter po drugih krajih! Slovenije za 60-letnico sedanjega notranjega min. dr. A. Korošca. Še bolj pa so vam znani procesi, ki so se vršili pred sodiščem za zaščito države v Belgradu, kamor so bili poklicani slovenski možje in fantje, ki so se upali javno pokazati, kako iskreno čutijo za svojega voditelja dr. Korošca. Nad vsemi temi je „večna JNS“ vihtela svoj bič in bajonet. Pred štirimi leti se je začelo zatiranje vsega, kar ni šlo na limance tiranskemu režimu.

Toda nobena sila — ne zapor, ne denarne globe — ni mogla zatreti prepričanja zavednemu gorenjskemu narodu. Narod je trpel in molčal, ker je molčati moral, dokler mu ni prinesla svobode lanska kresna noč. Takrat pa je „zelena kravata“, ki je nam pomenila upanje na boljše dni, pri nasprotnikih pa vzbujala grozni strah „revolucijo“, dobila popolno enakopravnost pred zakonom z „večno in nepremagljivo legitimacijo“ JNS.

V spomin na to dobo tiranstva od strani mogotcev JNS bo krajev. organiz. JRZ v Meng-

še priredila dne 7. junija dopoldne

VELIK POLITIČEN TABOR JRZ ZA VES KAMNISKI SRZ.

Po sv. maši, ki bo ob 9. uri v župni cerkvi, se bo razvil slavnostni sprevod po trgu. Na čelu sprevoda bodo jezдили in korakali pod praporjem „aristanti“ vsi tisti, ki jih je preganjal bivši režim zaradi njihovega prepričanja. Poseben oddelek v sprevodu bo tvoril prapor „zeleni strah l. 1932“ — to bo skupina slovenskih mož in fantov z zelenimi kravatami in zavedna slovenska dekleta z zelenimi trakovi. V sprevod so vabljene narodne noše peš, na konjih in na okrašenih vozovih ter kolesarji z okrašenimi kolesi. Sprevod bo krenil na glavni trg pred spomenik padlih, kjer se bo vršil shod. Na shodu bodo govorili zastopniki kraljev. vlade in voditelji Slovencev.

Zato pridite vsi naši prijatelji iz Senčurja in Kranja ter izpod Smarne gore. Pridite iz Primskovega in iz Hrastja; pridite vsi oni, ki ste bili pred štirimi leti na teh shodih in Koroševih proslavah, da javno pokažemo, kako zvesto in neomajeno stoji naš narod za svojim voditeljem.

Natančen program tabora bo še objavljen. Mengeš, 1936.

Krajevni odbor JRZ Mengeš.

Kmečke sinove — v gimnazijo!

V „Letopisih“ ki jih izdajajo naši gimnazijski zavodi ob koncu šol. leta so zabeležene različne statistike. Čudno pa je, zakaj ni med mnogimi podatki nič povedano, kako se celotno število učencev in učenk na zavodu porazdeli na posamezne stanove. Zdi se, da bi bila prav ta statistika najbolj zanimiva; pokazala bi nam v precej jasni luči ne samo gospodarsko, ampak tudi kulturno sliko našega slovenskega naroda. Saj sta gospodarski položaj in kulturni nivo v zelo tesni zvezi; kakršni so izobraženci, takšna je v veliki meri vsa kulturna sila naroda. Kakšna inteligenca pa bo prišla iz univerze, oz. iz gimnazije pa zavisi precej od tega, iz kakšnih narodovih plasti se rekrutirajo učenci pri vpisu v I. gimn. razred. Nimamo namena delati kakršnegakoli ocenjevanja glede zdravih intelligent-

nih zmožnosti posameznih stanov. Ugotovljamo le dejstvo: med gimnazijskim naraščanjem pada leto za letom dotok zdravih fantov iz kmečkih domov. Celo na takih zavodih, ki so zunaj na deželi (Kranj, Novo meso), moremo vsako leto ugotoviti, kako je vedno manj kmečkih sinov v šolskih klopek. Kje je vzrok, to je lahko odgovoriti. Slabe gospodarske razmere, ki jih je zlasti v zadnjih letih posebno živo občutil slovenski kmet, so krive temu dokaj žalostnemu pojavu. Mnogo zdravih, dobrih in nadarjenih kmečkih fantov bi študiralo, če bi oče zmogel plačevati stroške, ki so združeni s šolanjem. Toda premnogim očetom ne dopuščajo finančni viri tolike gospodarske moči, da bi za sina vsak mesec odštel 300 Din ali še več. Tako se zgodi, da obiskujejo gimnazijo le oni, ki so v mestu,

oz. oni, ki se radi bližine lahko vozijo ali z vlakom, ali z avtom. Da taka dnevna vožnja, kjer prihajajo dijaki vseh starosti in vseh značajev in nazorov skupaj dan za dnem, ni kaj posebno priporočljiva, je vsakega jasno. Mnogi slabi učni in vzgojni uspehi pri dijakih - potnikih se morajo pripisovati kvarnemu vplivu, ki ga nudi vsakodnevna vzgajna zlasti na vlaku; marsikateri fant ali dekleta sta se moralno pokvarila na vlaku, ko se morata voziti v šolo. Vsem dobrim staršem je veliko na tem, kako se bo njihov otrok vzgajal; škoda bi bilo denarja, ki bi ga metali 8 let in še več za otroka, pri tem pa z žalostjo gledali, kako se otrok kvari.

Približno čez en mesec se bodo vršili sprejemni izpiti za gimnazijo. Kmečki starši! Opogumite se, tudi vaš sin naj gre študirat, če je le srednje nadarjen. Ne bojte se žrtev, naj bo za to to, kar boste sinu prispevali za čas njegovega studija. Mnogi starši ne vedo, kje in kako bi preskrbeli dobro stanovanje in zanesljivo nadzorstvo svojemu otroku. V Kranju imamo Dijaški zavod. Doslej je bilo prostora za 32 dijakov. Za drugo šolsko leto se bodo prostori v isti hiši za toliko povečali, da se bo tu lahko šolalo in vzgajalo vsaj 50 dijakov. Zavod ima namen sprejemati in podpirati predvsem kmečke fante. Doslej se jih je za drugo leto že nekaj priglasilo, toda nobenega fanta ni iz kmetov. Opozarjamo vse kmečke starše, da pravočasno poskrbite

stanovanje in da svojega fanta na gimnaziji prijavite za sprejemni izpit do 20. junija (napišite prošnjo; kaj je notri navesti, zveste v gimnaziji, kjer se dobe v ta namen posebne tiskovine). — Sprejemni izpit se bo vršil za I. gimn. razred 26. junija. Za sprejem v dijaški zavod lahko osebno urediti, ali pa pismeno sporočite svoje želje. Prednost pri sprejemanju v zavod bodo imeli pridni in talentirani kmečki sinovi. Ne pozabite pravočasno vložiti prošnje za sprejemni izpit. Po preteklem roku se dovoljuje sprejemni izpit s privoljenjem prosvetne oblasti le iz važnih vzrokov. Za prvi razred gimn. se smejo priglasiti vsi, ki so že stari 10 let do vštetelega 15. leta.

Starši kmečkega doma! Koncem junija so po gimnazijah sprejemni izpiti. Predvarite in odločite se: tudi vaš sinko naj bi stopil v število onih, ki bodo drugo leto napolnili šolske klopi I. gimn. razr. Kmetje, sami odločite po svojih študiranih sinovih, kako se bo razvijala bodočnost našega slov. naroda: „Kakršni ljudje, takšni časi“, isto lahko rečemo tudi glede šolskega vprašanja: kakršni učenci bodo prihajali v šole in odhajali iz njih, takšni bodo tudi bodoči voditelji našega ljudstva! Kmetijski rod je s svojim telesnim zdravjem in poštenjem, s svojo vernostjo in pricreno plemenitostjo, kakor tudi delavnostjo, najbolj zmožen in zato najprej poklican, da nam daje in vzgaja plemenite, nesebične in verne javne delavce!

† Ing. Jože Skubic

V nedeljo se je raznesla bliskovito novica, da je na tragičen način umrl ing. agronomije g. Josip Skubic, uradnik kmetijskega odd. pri banski upravi v Ljubljani. Umrl je bil sin kmetjskih staršev iz Zg. Slivnice pri Grosupljah. Po dovršenih gimnazijskih studijah se je posvetil kmetijski stroki in je študiral na visokih šolah za kmetijstvo. Že ko dijak je bil znan po svojem strokovnem znanju in po svoji vnemi in zanimanju za napredek kmetijskega gospodarstva in kmečkega stanu. Ko so se pri nas organizirale oblastne samouprave, je dobil službo pri kmetijskem oddelku ljubljanske oblasti tudi g. ing. Skubic Josip. Znano je širokopotezno delo samouprave zlasti na področju našega kmetijstva. Oblast je nastavila celo vrsto mladih inženirjev iz kmetijske stroke, ki so se v veliko vno posvetili delu. Med temi je bil tudi g. ing. Skubic, ki je prevzel referat za pospeševanje sadjereje. Mnogo je storil za našo sadjerejo. Prepotoval je vse kraje. Imel je številna predavanja, spoznal se je z mnogimi sadjerejci, povsod je z vno širil med kmeti umno sadjerejo in dosegel pri tem velike uspehe. Priobčil je tudi mnogo strokovnih člankov o sadjereji in uredil par letnikov kolektarika Kmečke zveze, v katerem je priobčil lepe članke o sadjereji.

Vsi so gledali v g. Skubicu moža, ki bo polagoma povzdignil našo sadjerejo do najvišje stopnje razvoja. Sedaj smo izgubili na tragi-

čen način strokovnjaka, ki je star šele 35 let utonil v Gradaščici.

Kakor mnoge njegove tovariše, je prejšnji režim tudi g. ing. Skubica preganjal. Vrgel ga je iz službe na cesto, dasi je s svojo pritožbo na državni svet uspel, so ga prejšnji oblastniki ponovno odpustili. Značajni mož pa ni klonil, dasi je bil brez zaslužka in brez sredstev za življenje. V času, ko je bil brez službe, je prevzel uredništvo „Gorenjca“ in dopisništvo za „Slovenca“ za Kranj in okolico.

Po zatonu diktature je bil zopet reaktiviran in postavljen za uradnika pri kmetijskem oddelku banske uprave v Ljubljani. Prevzel je zopet referat o sadjereji. Medtem so se začele tudi predpriprave za oživitve razpuščene Kmečke zveze. Te priprave je vodil rajni g. ing. Skubic in jih tudi uspešno dovršil. O Božiču lanskega leta je bil ustanovni občni zbor na novo oživele Kmečke zveze in g. ing. Skubic je bil na občnem zboru glavni referent. Ko so bila nova pravila potrjena, je mnogo časa in truda posvetil organizaciji Kmečke zveze in pa njenim tajniškim poslom. Delo je hitro napredovalo in sedaj imamo skoro v vseh občinah v Sloveniji postojanke Kmečke zveze. Veliko zaslug na tem uspešnem delu gre g. ing. Skubicu. Sredi dela ga je iztrgala smrt. V vrstah Kmečke zveze pa bo živel njegov spomin in njegovo delo za kmetstvo stvar. Naj v miru počiva!

Veličastna proslava dijaške kongregacije v Kranju

Proslava 25 letnice dijaške kongregacije v Kranju je nad vse pričakovanje lepo potekla. V nedeljo zjutraj 17. maja so se zbrali vsi dijaki realne gimnazije izjemoma v rožnovenški cerkvi. Stolni župnik in kanonik dr. Tomaž Klinar je v izbranih besedah in slogu, potem ko se je v kratkih in prisrčnih uvodnih besedah hvaležno spomnil blagopokojnega dr. Franceta Perneta, prvega voditelja in ustanovitelja kranjske kongregacije, pokazal vso težko razdejano našega časa, v katerem pa kljub težavam upravičeno poleg staršev tudi vsi drugi stavijo velike nade na mladi doraščajoči rod, da bo nepokvarjen, odločen in značajej hodil do božja pota. Kongregacija naj bo tista, ki bo dijaka po svojem svetlem vzoru v Mariji učila spoštovati dve veliki in danes resno ogroženi vrednoti, ki sta devištvu in materinstvo. Od razmerja, ki ga ima narod do teh dveh vrednot, se meri tudi njegova kulturnost. Kongregacija naj bo po Mariji, ki se imenuje sedež modrosti, oblikuje doraščajočega inteligenta, da bo skladno združil v svoji osebnosti bo imela božjo in človeško modrost, da bo polnovreden inteligent-kristjan. Nato je prečastiti g. kanonik daroval sv. mašo v zahvalo za vse

prejete dobrote in za vse težnje, ki jih bo imela v bodoče.

Ob 10. je bilo kongregacijsko zborovanje v dvorani Ljudskega doma. Prišlo je lepo število kongreganistov, ki so v zbranem molku pazljivo sledili izvajanjem treh predavateljev. Zborovanja so se udeležili v precejšnjem številu tudi starejši akademski krogi. Kot prvi je govoril kongreganist-sedmošolec Bergant, ki je v jasnih in globokih mislih pokazal nujne naloge kongregacije nasproti različnim oblikam materializma v našem času. Nato sta govorila univ. prof. dr. Viktor Korošec in odvetnik dr. Albin Šmajd. Govora obeh sta globoko posegla v praktične potrebe našega vsakdanjega krščanstva. Njuna izvajanja bo v celoti prinesel farni list „Kranjski Zvon“. Kranjski dijaki so jima za temeljite in jedrnat besede prisrčno hvaležni. Takega tesnega stika med mlajšo in starejšo inteligenco bo treba pogosteje iskati v veliko korist obojnemu rodu.

Zvečer ob 8. uri so kongreganisti in kongreganistkinje priredili uspešno akademijo v dvorani Ljudskega doma. Občinstvo je dvorano napolnilo do zadnjega kotička. Poleg staršev in vzgojiteljev smo med vidnimi predstavniki

kranjskega občinstva opazili tudi g. sreskega načelnika in podnačelnika. Občinstvo je z razumevanjem in odobravanjem sledilo dobro izbranimu programu in temeljito pripravljenu mu izvajanju. Vsa prirediteljstva je bila izredno pristrčna, ker je dihala enotno ubranost in usmerjenost k nebeški zavetnici Mariji. Tako je dobila akademija izrazito versko obeležje.

Dijaška kongregacija je s tem nastopom pokazala da živi globoko intenzivno življenje, ki ga marsikdo ne bi pričakoval. Saj je šla kongregacija v zadnjih letih skozi težke čase in bi se ne bilo čuditi, ako bi se celo kongregantov samih oprijel nek občutek manjvrednosti. Toda ravno narobe. Pokazali so veliko strjenost in krepko odločnost, ki se ne umika, ampak zmaguje. Začutili so morda prav v teh

razmerah, bolj kot kdaj popreje, da njihova moč pač ni v zunanem priznanju in naklonjenosti človeških osebnosti, ampak v tesnem sožitju z nadnaravnim zakramentalnim življenjem, za katerega se morajo usposobljati z lastnim globoko etičnem prizadevanjem in da je na koncu le njihova trdna in neomajena vera tista, ki svet zmaguje.

Za vse, kar so kongregantisti preteklo nedeljo lepega pokazali, smo jim pristrčno hvaležni. Zelimo jim v bodočnosti mnogo zveličavnega in blagoslovljenega uspeha med vsem kranjskim dijaštvom in naj se še večkrat javno pokažejo v veselje in prid tistih, ki njihovo delo z ljubeznijo in razumevanjem spremljajo.

Tedenske novice

KRANJ

Na Vnebohodu, dne 21. maja je umrla na svojem domu gospa Marija Jeglič. Dolgo časa je bolehal, iskala zdravlja tudi v ljubljanski bolnici, toda ni bilo mogoče pomagati. Pokojna je bila plemenita žena, globoko verna in darežljivih rok. Reveži jo bodo pač težko pogrešali. Po smrti njenega soproga Rudolfa, znane organizatorja in voditelja kranjskih obrtnikov, je sama vodila hotel. V Jegličevi hiši so se radi oglašali posebno okoličani in tudi meščani. Dokler niso imele katoliške prosvetne organizacije svoje strehe v ljudskem domu, je bilo središče katoliške prosvete v Jegličevi hiši, kjer je pokojna gospa šla društvu vsestransko na roko. Pokojna je bila tudi globoko verna žena in tudi svoje goste in posle navajala k izpolnjevanju verskih dolžnosti. Za vse, kar je dobrega storila, naj ji poplača Bog. Naj počiva v miru, preostali nam iskreno sožalje. Pogreb pokojne bo v soboto, dne 23. maja ob pol 4. uri na tukajšnje župno pokopališče.

Vse člane Prosvetnega društva obveščamo, da so prispeli društveni znaki. Dobe se v upravi »Gorenjca«.

Skupina poselske zveze v Kranju sporoča svojim članom, da bo namesto sestanka v mesecu maju, skupni izlet na Breg. Članice naj se zberejo v nedeljo 24. t. m. popoldne od pol 3. do 3. ure na Savskem mostu. Pridite vse in pripeljite s seboj še druge stanovske tovarišice.

Velika razstava vseh vrst malih živali »Gorenjskega rejca v Kranju«, na pristavi, stavbenika g. Slavca, poleg drž. gimnazije, se vrši nepreklono do dne 25. maja, to je do ponedeljka zvečer. Isto se vrši tam, prodaja in nakup malih živali, poslužite se prilike.

Gorenjski rejec malih živali v Kranju.

Pomlajena JNS. Pred nekaj dnevi smo brali v »Jutru«, da slavna JNS še ni umrla, ampak, da poskuša ponovno udeleževanje. Izdala je na svoj »narod«, proglas v katerem pripoveduje strmečemu ljudstvu, da je svoj program za kakih »180 stopinj« spremenila. Vse tisto, kar je smatrala ob času svoje vlade za najboljšo proglašala sedaj, ko ni na vladi, za slabo in narobe.

Ni dvoma, da bodo v našem mestu vsi oni, sicer zelo maloštevilni, vendar pa toliko bolj zvesti pristaši JNS ravno tako navdušeni za nov program, kakor so bili za starega. To je razumljivo, če se upošteva, da se ti redki pristaši regrutirajo iz najbolj inteligentnih krogov.

Zadnji ponedeljek imela je tako pomlajena stranka v Kranju že prvi shod v Narodnem domu, katerega se je udeležilo, če smo prav informirani, zelo imponantno število. Bilo jih je baje navzočih kar šest. Kaj so razpravljali, seveda ne vemo, prav gotovo pa o važnih partijskih zadevah, ker stoji stranka tik pred novim razmahom. Radovedni smo, če bo prenovljena stranka pri nas imela tudi civiliste, kar bi bilo za njo vsekakor priporočljivo ker bo drugih članov bore malo.

Od delavstva tovarne A. Božič smo prejeli sledeči dopis s prošnjo za objavo:

»Delavska Politika« poroča v zadnji številki iz Kranja, da gradi gospa Božičeva večjo stanovanjsko hišo, ki bo ena najmodernejših po ameriškem vzorcu, s kletjo proti plinskemu napadom. V oklepaju pristavlja: Plače delavstva v tovarni Božič se sučejo okrog 2 do Din 3 na uro. Vsekakor velik kontrast, ki je v navskrižju s pravico.

Baš ta pripomba, ki je docela neupravičena nas sili, da javnosti stvar pojasnimo in poka-

žemo, kako se naši »voditelji« okrog Delavske politike »uspešno« borijo za koristi delavca in njegov zaslužek. Če gradi gospa Božičeva stanovanjsko hišo, pomaga s tem rušiti brezposelnost in daje zaslužka mnogim delavcem, ki so zaposleni pri gradnji, kakor tudi onim delavcem, ki so zaposleni pri dobaviteljih, ki dobavljajo vse potrebno za gradnjo in opremo stavbe. Tako je naše mnenje, ne pa mnenje dopisnika Delavske Politike, kateremu bi bilo najbrže ljubše, da bi gospa denar, ki ga potrebuje za stavbo in ki pride tako zopet v roke delavstva, vtaknila v nogavico ali pa ga poslala celo kar v Švico.

Naravnost absurdno pa je, da spravlja v zvezo gradnjo hiše gospe Božičeve s plačami v tovarni, ki je last njenega soproga gosp. Božiča in to v tako zvezo, kot da se hiša zida z denarjem, ki se je odtegal delavstvu v tovarni Božič. Odločno odklanjamo tako sumničenje, ker vemo, da gradi gospa Božičeva hišo z lastnim denarjem, ki nima prav nikake zveze s tovarno.

Glede plač v tovarni izjavljamo, da znašajo iste od Din 2.— do Din 5.— (ne Din 3.—) in to tako, da se plače stopnjujejo po pridnosti in zmožnosti posameznika brez vsake protekcije, da se nam izplačujejo točno nadure s 50% poviškom ter znaša sorazmerna tedenska plača Din 190.— ali dnevno čez Din 50.—

Če bi torej gospa Božičeva gradila hišo z denarjem, ki ga mi premalo prejemamo, potem bi morale druge tovarne, kjer so plače manjše nego pri nas, graditi naravnost velikanske palače v primeri z našo tovarno. Tega pa ne store in tega tudi dopisnik Delavske Politike ne vidi, ali pa noče videti.

Odločno odklanjamo tako reševanje delavskih interesov, ker uničuje podjetnost in s tem možnost zaposlitve in zaslužka delavstva. Odklanjamo tudi takšne »voditelje«, ki delajo sami dnevno po res 16 dobro plačenih ur, mesto, da bi prepusili od teh 16 ur polovico ur delavstvu sotrpinu, sami pa ta čas porabili za »vodstvo« delavstva. Seveda »voditelji« so pač izjema!

Izjavljamo, da smo se zedinili za ta protest spontano, brez kakršnegakoli vpliva od drugod. Gospoda Božiča pa prosimo, da v svoji podjetnosti vstraja še naprej, da mu bo mogoče nuditi zaslužka čimveč delavcem. Naj ne gleda na »voditelje« brez armade, zanaša naj se na svojo priznano pridnost, ki mu bo omogočala, da bo še gradil in povečal svoj obrat, pri čemer mu bomo zvesto stali ob strani.

Delavstvo tekstilne tovarne Ant. Božič v Kranju.

Podpisi:

Snedic Alojzij, Miha Pušavec, Gregorc Janez, Močnik Franc, Kozjek Franc, Habjan Nežka, Zupan Jožef, Ropret Ivan, Jerman Josip, Ropotar Franc, Markun Marija, Logaj Ana, Rehberger Franc, Stular Uršula, Pečar Ivana, Pe-

čar Anton, Kunstelj Silva, Markun Angela, Zaplotnik Jurij, Pnitekelj Angela, Kordež Ana, Bizjak Angela, Kmet Ana, Gašperlin Fani, Oselj Marija, Rogelj Albina, Roje Marija, Stular Alojzija, Rehberger Kati, Ropotar Ivanka, Cuderman Rozka, Zekomelič Nada, Gašperček Cilka, Zupan Ivanka, Jazbec Alojzija, Krč Janez, Brezar Fani, Verbič Pavla.

Dekliški vzgojni zavod Marijanišče v Kranju sprejema za nastopno šolsko leto 1936/37 gimnazijske učenke od I. do VIII. razreda. Od drž. realne gimnazije v Kranju je oddaljena le nekaj minut. Zavod sprejema telesno zdrave, pravno nepokvarjene in dobro vzgojene učence ter jim nudi skrbno nadzorstvo, zračno in sončno stanovanje z velikim vrtom, dobro in tečno hrano in vso drugo oskrbo. Zavod vodi gospe šolske sestre in vzgajajo poverjeno jim žensko mladino po krščanskih vzgojnih načelih. Pojasnila daje vodstvo Marijanišča Kranj.

Slovenski katoliški akademiki gostujejo. Igralska družina »Akademske zveze« v Ljubljani vprizori v nedeljo dne 24. maja 1936. ob 8. uri zvečer v Kranju v prostorih »Ljudskega doma« komedijo v treh dejanjih: »Postržek«. Režijo vodi g. Ivo Peršuh.

Čisti dobiček je namenjen za gradnjo novega Jegličevega doma za slovenske katoliške akademike, ki živijo v zelo težkih razmerah. Vljudno vabimo domačine in okoličane, da se odzovejo vabilu in s tem podprejo nujno in zelo potrebno akcijo.

Uvodoma bo govoril zastopnik »Akademske zveze« iz Ljubljane.

Romanje na Trsat in izlet na morje. Zupri urad v Kranju priredi dne 28. in 29. junija — v nedeljo in na praznik sv. Petra in Pavla — romanje na Trsat in izlet na Jadransko morje. V soboto, dne 27. junija zvečer bi odpeljal poseben vlak na Sušak. V nedeljo, dne 28. junija bi imeli jutraj sv. mašo v romarski cerkvi na Trsatu. Dopoldan bi si ogledali znameniti grad Frankopanov na Trsatu. Popoldan pa bi bil na razpolago za kopanje v morju. Na praznik sv. apost. Petra in Pavla bi se zjutraj odpeljali z ladjo po morju na Krk, kjer bi imeli sv. mašo. Popoldan bi se vrnili nazaj z vlakom. Točen spored se bo objavil kasneje. Stroški za železnico in za ladjo bodo znašali Din 160.—

Kdor se želi udeležiti tega romanja in izleta, naj se prijavi v župni pisarni v Kranju od sobote, dne 26. maja do Binkošti in plača vožnjo Din 160.— Prijavitelj se je treba takoj in sicer do 7. junija, da moremo vedeti, če bo dovolj ljudi za posebni vlak.

Cerkveni shod za fante in moše pri Sv. Joštu. Kakor druga leta, bo tudi letos pri sv. Joštu na binkoštni ponedeljek shod mož in fantov dekanije Kranj.

Binkoštno nedeljo ob pol osmi uri zvečer pete litanije.

Binkoštni ponedeljek prva sv. maša s prid-

Skerbec Matija.

Šenčurski dogodki

(Dalje)

Zapor in preiskava.

Ko se pripeljemo z avtom v Ljubljano do železniške proge, je ukazal komisar Mrkalj, naj g. Gorjanec ustavi avto. G. komisar je izstopil in pričel trgati cvetje in zelenje z avtomobila, pa je bilo vse tako spretno pri-trjeno, da je mogel le malo vencev strgati; tako smo se z okrašenim avtomobilom pripeljali tudi pred policijsko poslopje v Ljubljani. Marsikdo na ulici se je ustavil in zrl za nami, začuden nad okrašenim avtomobilom. Ta ali oni si je gotovo mislil, da se peljejo svatje. Ob 8.45 smo se ustavili pred policijo. Mislil sem, da bom pač zaslišan, pa se takoj vrnemo morda že z istim avtomobilom nazaj, saj si nisem mogel niti najmanje razložiti tega teatra. Ko pridemo na policijo, sem takoj zahteval, da me peljejo pred policijskega ravnatelja. Toda povsod sem našel gluha ušesa. Vse uradništvo je bilo nekam zapeto, vsak je zma-jal z rameni, češ da ne ve kaj je vzrok moji aretaciji. Peljejo me v neko sobo, kjer so pisali razni uradniki in tam čakam do pol poldne. Šele takrat me pokliče v svojo sobo policijski nadzornik Žejdelca in me začne izpraševati, kdaj in kje sem bil rojen, kot sem hodil, kje sem bil zadnji teden. Za cel teden sem od jutra, ko sem vstal iz postelje, do večera, ko sem šel spat, natanko navajal, kje sem bil vsako uro. Z g. Žajdelcom sva se že prej nekoliko poznala, kdo pa ne pozna enega najboljših naših kriminalnih detektivov? To vam je zmožen in fin gospod. Nič ni rekel, toda videlo se mu pa je, da mu je zadeva neprijetna. Dobil je pač nalog, naj me zaslišuje, pa sem dobil vtis, da sam ne ve, za kaj gre. Kake pol ure sva pisala zapisnik s podatki koliko sem star, kje sem hodil, kje sem bil... Zavznilo je poldan in me povabijo h kosilu. Spodaj v sobi za stražnike dobim Brodarja in Umnika. Veselo se pozdravimo. Noben ni vedel, kaj pravzaprav hočejo od nas. Stražnik nam prinese kosilo. Mislili smo, da bomo popoldan zaslišani, pa bomo šli domov. Po kosilu ob pol dveh pa me povabijo na dvorišče, tam je že čakal policijski avto, pa se odpelje-mo. Kam? Ustavimo se pred sodiščem, velika

vrata se odpro in izstopim na dvorišču dežel-nega sodišča in kmalu se znajdem pri sprejemni pisarni, kjer moram justiti svoje stvari, na to pa vzame stražnik svehjenj ključev in me povabi s seboj. Greva po dolgočasnem hodniku do celice št. 61, to odpre in me prav pri-jazno spravi v že prej naročeno celico, ki so jo hranili za me že prejšnji dan, kakor se je izjavil.

Ključki zarožljajo, vrata se zapro, pa sem bil v kletki. Kakor sanje se mi je vse zdelo, ko sem naenkrat stal sredi celice sam. Malo po-stojim sredi celice, pa se začnem na glas sme-jati. »To je pa kar zanimiv teater!« pravim! »No pa si malo ogledjmo to kajbico!« Celica je bila kake 5 m dolga in 3 m široka. V njej so bile 4 postelje, pravi vojaški »kreveti«, kakor jih poznamo stari soldatje iz vojašnic. Levo v kotu je stala neka vrste omara, kjer je bila železna posoda, o pomenu katere si nisem bil takoj na jasnem; šele kasneje se mi je posvetilo, kako važno vlogo igra v arestu taka kredenca. Na to pa stopim k oknu, ki je gledalo na dvorišče. Bilo je visoko z močnimi kri-ži. Na dvorišču je bilo živahno vrvenje! Kaz-njenci so snažili dvorišče in delali metle, toda vseh oči so bile obrnjene v okno moje celice. Vsi kaznjenci na deželnem sodišču so že ve-deli, da pripeljejo tisti dan v zapor kranjskega fajmoštra. Skrivni telefon po zaporih sijajno funkcionira. Vsaka novica se takoj razširi po vseh celicah. Ko je stražnik obrnil hrbet, je ta ali oni kaznjenc skrival pomahal v poz-drav, češ: »Servus kolega!« Ko pa je stražnik za trenutek odšel od njih, mi je zaklical neki znan obraz — mož je bil iz Cerkljanskega — »Kar korajžo gospod župnik! Nič se ne bat! Imate kaj cigarete?« Seveda sem se hitro od-maknil od okna, da ne zbudim preveč pozor-nosti, ker kar pobratiti se s temi ljudmi ni kaza-lo... Na to si ogledujem celico še natančne-jše. Po stenah so bile razne ribze, črke in zna-ki. Skrivna pisava jetnikov, ko so v slikah in kratkih stavkih dajali duška svojemu duševne-mu razpoloženju in pa navodila svojim nasled-nikom v celici. Nekateri so delali črte ali za-reze v zid, da so tako šteli dneve, ki so jih prebili v ječi. Sicer ne sme imeti noben jetnik ne svinčnika in ne kakega drugega pisala, ne noža ali kaj takega pri sebi, a samota je iz-najdljiva. Že dobi kak žebliček ali kaj po-dobnega, pa ti riše in riše na zid, na vrata, na

posteljo in mizo, ki stoji ob steni. Vse je po-pisano z raznimi znaki in slikarskimi izdelki. Med tem opazovanjem je kmalu nastala noč. Ni bila nič kaj prijetna; razburljiv dan in pri-merna postelja sta pač storila, da je spanec bežal, kakor nagajivec, ki te draži, pa ga ne moreš zagrabiti.

25. maja — sreda. Brevir in čitanje evange-lijev mi je zjutraj krajšalo čas. Ob 10. me od-peljejo na policijo. Upal sem, da se bo sedaj položaj razčistil in da se odpeljem domov. Za-sliševal me je policijski svetnik Pistevšek. Ze-lo vljuden in postrežljiv gospod. Sploh mo-ram reči, da so se vsi policijski organi, s kate-rimi sem prišel v stik, obnašali zelo vljudno in postrežljivo. Mnogim je bilo vse to zelo mučno, pa kaj so hoteli, oni so pač morali de-lati to, kar so zahtevali od njih tedanji oblast-niki. Po dolgem zasliševanju o tem in onem mi končno pove g. komisar, da sem obdolžen, da sem organiziral razbijanje shodov in da sem zaklical na shodu na Primskovem: »Živijo sa-mostojna Slovenija, živijo republika!« Ostrmel sem! Niti na misel mi ni prišlo, da bi se mogel najti kak tak zločinski tip, ki bi me mogel vpričo sto in sto prič kaj takega obdolžiti. »To mora trditi samo kak zločinec in popolna propalica«, sem vzkliknil.

Po zaslišanju me zopet odpeljejo nazaj na sodišče. Tedaj sem se šele zavedal, da je na-pravljen cel komplot in da je radi težke ob-dolžitve položaj resen, vendar sem bil prepri-čan, da bodo takoj vse priče potrdile, da je obdolžitev neresnična in da bom v par dneh prost.

Ob 12. so pripeljali v zapore g. Ivana Platiše, kaplana iz Komena.

26. maja — praznik sv. Rešnjega Telesa. Ta-ko pustega še nisem doživel v svojem življe-nju. Zunaj dežuje. Ljubljanski zvonovi prazni-čno zvone, od daleč se slišijo vesele godbe. Misli mi uhajajo domov v Kranj, kako bo pač danes v Kranju? Kakor sem kasneje izvedel, je dr. Pogačnik, ki je bil moj namestnik, do-ločil, da se procesija sv. Rešnjega Telesa ne bo vršila, če ne bo župnika domov. V celici je bilo pusto in prazno, pa tudi v duši. Ze drugi dan ni bilo mogoče maševati. Na praz-nik sv. Rešnjega Telesa pa niti maševati ni mogoče. Vzamem evangelij, ki so mi ga dovo-lili imeti v celici, in prebiram sv. Janeza, po-gljavje osmo, kjer pripoveduje, kako je Jezus obljubil postaviti zakrament sv. Rešnjega Te-

lesa. Še nikdar se mi ni zdel ta evangelij tako lep, kakor ta dan, ko sem ga v ječi premišlje-val brez sv. maše. Zapisal sem ob robu evan-gelija v spomin: Bral in meditiral v ječi 26. maja 1932. mesto sv. maše...

Ob 10. me zopet odvedejo na policijo k po-licijskemu svetniku Pistevšku, katerega pro-sim, da bi smel maševati v jetniški kapeli na deželnem sodišču. Takoj pokliče tedanjega ravnatelja deželnih sodnih zaporov, ki pa se je branil dovoliti, da bi mogel maševati. Čul sem ves telefonski pogovor, g. svetnik je prav energično nastopil, da je izposloval dovoljenje, da morem maševati v jetniški kapeli. Še dan-es sem mu hvaležen za to, ker je pač za duhovnika najtežje to, če ne more opravljati sv. maše.

Pogosto sem pri bolnikih čul le eno tožbo in eno željo v boleznih, da bi mogel vsaj k sv. maši. Tudi v Kranju lahko vsak dan opazuje-te ta prizor, da prihajajo zjutraj na vse zgo-daj v cerkev osebe, ki komaj, komaj, še mo-žejo hoditi. Z veliko težavo se vlečejo proti cerkvi, ali pa jih morajo celo drugi vo-diti... Bolniki najbolj čutijo, kako velike vrednosti je sv. maša. Koliko tolažbe, moči, mi-rlosti in miru prejme ubogi človek pri tej da-ritvi. Komur je s ključem mlačnosti ali celo nevere zaprt ta studenec milosti, tega pač ne more razumeti. Toda verna duša nujno hre-peni po sv. maši, kakor žejno telo po studenč-nici. In bolnikom, ki so privezani na svojo posteljo, so podobni jetniki. Morda bo še kdaj kasneje prilika, da govorim o sv. maši iz našega jetniškega življenja. Le eno osebo naj omenim še sedaj. V Sremski Mitrovici je bil že 4 leta zaprt mornariški kapetan Soljan. Le redko je imel priliko, da je mogel morda en-krat ali parkrat na leto k sv. maši. Kako je bil ta mož vesel, ko so nas privedli v Sremsko Mitrovico, ko je vedel, da bo vsak dan lahko pri sv. maši. In nikdar tudi ob delavnikih ni opustil sv. maše.

Slišal sem, kako krčevito se je branil tedanji ravnatelj deželnih sodnih zaporov v Ljubljani, da bi mi dovolil maševati v ječi. Čemu se je temu tako upiral takrat še nisem mogel niti pojmiti ne, šele kasneje se mi je posvetilo... Še danes pa mi zvene v ušesa odločne besede policijskega svetnika Pistevška, ki jih je za-klical v telefon: »Saj ni vzroka, da bi mu bran-ili sv. mašo. Saj je policija za njega odgovor-na...« In prodl je.

go ob 6. uri. Ob 10. uri druga sv. maša s pridigo in sicer ob lepem vremenu na prostem. Govor ob 10. uri bo imel p. Valerijan Učak, prior križevniškega reda v Ljubljani.

Spovedovalo se bo v nedeljo zvečer in v ponedeljek dopoldne.

Priporočajo se, da bi moške in fantje sprejeli v večjem številu sv. obhajilo.

Kopalniško zdravljenje vojnih invalidov. Kakor že prejšnja leta je minister za socialno politiko in narodno zdravje tudi letos odobril, da se vrši kopalniško zdravljenje vojnih invalidov, in sicer do vključno čina narednika. Oni vojni invalidi, ki mislijo, da bi jim zdravljenje v kopalnišču koristilo in ki na to reflektirajo, naj se radi točnejših informacij zglase pri tov. g. Rangusu, predsedniku Krajevnega odhoda UVL v Kranju. Vsekakor naj pa to store čim prej, ker se bo zdravljenje pričelo že z začetkom meseca julija. Velja pa to seveda samo za one, ki so osebni invalidi.

Enako naj se zglase pri predsedniku g. Rangusu tudi vsi oni invalidi, pa tudi vdove oz. sirote po umrlih invalidih, ki jim je bila po zakonu iz l. 1929, vzeta podpora in ki bi zdaj želeli, da se jim ta podpora povrne ali na novo regulira po novi uredbi o izpremembah in dopolnitvah invalidskega zakona. S seboj naj prinese vse listine, ki se nanašajo na prvotno odobrenje in poznejše ukinitve podpore. Nova uredba namreč olajšuje pogoje za priznanje invalidske podpore in se bo po njej mnogim zopet lahko odobrila.

Dne 27. maja se vrši odborova seja ob pol devetih zvečer na Stari pošti v Kranju v sobi JAD. Odborniki naj se je po možnosti udeležijo.

Na novo urejeno brivnico in damski salon „Luiza“ še vljudno priporočajo cenj. damam in gospodom za obilen obisk.

ŠMARTIN PRI KRANJU

V nedeljo dne 24. junija vprizori tukajšnje Prosvetno društvo v Šmartinskem domu ob 8. uri zvečer burko „Gorski spak“. Prijatelji smeha sigurno ne bodo izostali, ampak bodo prišli v dom, da se pošteno nasmejejo!

Traje kodre, barvanje las in negovanje lica nudi frizerski salon „Luiza“ Kranj, Bleiweisova ul. 29 na Poartini.

ŠKOFJA LOKA

Teško je bilo slovo od č. g. spirituala in kanonika Simenca in od kateheta č. g. Pogačnika. Prejšnji teden se je od g. kanonika poslovil francoski krožek, katerega je več let on vodil in učil. Kat. prosvetno društvo pa je o bema pričelo podoknico s petjem in godbo, pri kateri je bila skoraj vsa Loka prisotna. Kom. gem podoknice se je podala v stanovanje č. g. deputacija društva, ki jima je izrekla zahvalo za vse delo in ju povabila v Društveni dom na poslovilni večer. Pri večeru se je dovolj javno pokazalo, kako sta bila oba gospoda priljubljena. Vsak jima je želel vso srečo in blagoslova na novem mestu, vsak jima je hotel izreči zahvalo in marsikatero oko je bilo v

solzah. Ko sta pa pretečeno nedeljo odhajala, jih je šolska mladina kar obsipala s cvetjem, avto je bil kar obložen z njim. Ko pa je avto odpeljal ni bilo konca joka, ni se žalost mogla potolažiti. In res je, da še dolgo ne bo Škofja Loka pozabila teh dveh gospodov, ki sta tako veliko storila za vzgojo naše mladine v pravem krščanskem duhu. Se enkrat iskrene pozdrave in pristržno zahvalo obema, in obilo Božjega blagoslova na novem mestu.

Na uršulinako šolo je odšel za kateheta dosedanji mestni kaplan č. g. Demšar Viktorijan. Bil je vzoren voditelj in vzgojitelj naše mladine, v cerkvi res katoliški duhovnik, pomočnik naših revežev in prijatelj delavstva. Za vse to tiho in nesebično delo naj mu bo naša resnična zahvala, obenem pa ga prosimo, da naj kolikor mu bo mogoče, še dela na teh poljih. Bog Vas živi g. Demšar in Vas blagosiljavljaj. Vam ključje hvaležni.

Za novega mestnega kaplana je nastavljen č. g. Vovk Jože. Na novem mestu mu želimo obilo uspehov. Pozdravljeni!

Za izlet na Koroško o Binkoštih je avto zaseden in se ne sprejema več prijav. Avto odpelje na Binkoštno nedeljo ob 7. uri zjutraj iz Mestnega trga. Tisti, ki vstopijo med potjo, naj čakajo ob cesti Škofja Loka, Kranj, Predvor ob tem času, ker bomo točni. Na svidenje!

Za obrtno razstavo je vedno večje zanimanje, nekateri se šele sedaj prijavljajo. Odbor tudi pridno dela, sedaj organizira tombolo, zakar ima že dovoljenje in bo tombola 9. avgusta na Mestnem trgu. Vse sosedne organizacije opozarjamo, da na ta dan ne prirejajo svojih prireditev. Perijalni savez letos ne bo imel svoje kolonije v naši šoli, tako bo vsa šola za razstavo zasedena. Vršijo se priprave za vprizoritev škofjelokškega „Pasijona“, ki bo pred župno cerkvijo. Naši razstavljalci tudi že pridno pripravljajo svoje izdelke.

Za mestne uboge je zapustil rajni g. Thaler znesek Din 5000.—, katere se bo, ko bo vse urejeno, razdelilo med najbolj potrebne.

Zvonik Spitalske cerkve je dobil novo streho. Delo je izvršil klepar Lukanc Janko, tesarsko delo pa Oblak Lovro. Prav slovesno so nataknil petelina, ki dela parado na vrhu. Za stroške sta cerkvena ključarja nabirala prostovoljne darove, pa so tisti, ki bi lahko, prav neznanatno darovali. Ker bodo pa stroški precej večji, kot se je prvotno računalo, zato priporočamo zbirko javni naklonjenosti.

Gospodarstvo

SPECIALNE RAZSTAVE NA SPOMLADAN-SKEM VELESEJMU V LJUBLJANI.

Poleg splošnega dela, kjer je prikazan napredek naše domače industrije in obrti v preteklem letu zavzemajo na sejmu posebno mesto:

1. **Gostinska razstava**, katere namen je, da nazorno prikaže našim podjetnim ljudem v letoviščarskih in zdraviliških krajih lepe naše domovine zahteve, ki jih civilizirani tuje sta-

vi na sodobni gostinski obrat: hotel, restavracija, gostilno. S primerno ureditvijo naših gostišč bomo storili najvažnejši korak za razmah domačega turizma in tujskega prometa.

2. **„Sodobna gospodinja“** gospodinjstvo-gospodarska razstava, ki jo prireja Zveza gospodinj. Skupno z vključeno modno revijo, prikazuje ta razstava dobro blago in okusna oblačila domače proizvodnje, ki ustrezajo tako našemu narodnem značaju kot našim potrebam. Dolžnost naših mater in gospodinj je, da oskrbe svoje družine le z obleko, ki so jo izdelale naše domače tvornice in obrti in ki po kakovosti nikakor ne zaostajajo za inozemskimi izdelki, po nizki ceni jih pa celo daleko prekašajo.

3. **Pohištvena razstava** vsebuje izdelke naših domačih mizarskih podjetij: spalnice, kuhinje, salone, delovne kabinete, otroške sobe itd. S fino izdelavo, praktičnostjo in arhitektonsko dovršenostjo bodo v okras vsakemu stanovanju. Za vsak dom, preprost in bogat, ogromna izbira.

4. **Avtomobilska razstava** združuje v dveh paviljonih najnovejše modele skoraj vseh svetovnih znamk. Ne bo se težko odločiti: elegantne limuzine in športni vozovi ter praktični tipi za poslovno uporabo bodo v lepoti, solidnosti in ceni konkurirali za vašo izbiro.

5. **Razstava „Zivalce“** je namenjena predvsem ljubiteljem živali in ptic, ima pa še poseben pomen za rejce malih živali. Kajti poleg vseh vrst perutnine, kuncov, golobov, ptic pevk in nakišenih bksotičnih lahkokrilcev, nudi obiskovalcem praktičen pregled čez vsa najnovejša dognanja in izkustva v rejji malih živali.

R A Z G L A S.

Podpisana davčna uprava v Kranju, opozarja imetnike iz obkta vzetih bankovcev po 1000 Din s sliko sv. Jurija izdaje 30. 11. 1920. ter po 10 Din izdaje 26. 5. 1926. oziroma 1. 12. 1929. da zamorejo izvršiti zameno istih za sedaj veljavne bankovce pri blagajni te uprave vsak delavnik dopoldne od 8 do 12 ure.

Za zamenjavo pridejo v poštev samo 1000 dinarski bankovci s sliko sv. Jurija, ki imajo NA SREDI VTIŠNJENO ROZETO BLEDO-MODRIKASTE BARVE z besedilom „Narodna banka kraljevine Jugoslavije“ tudi, če bi bili malenkostno poškodovani medtem, ko se bankovci BREZ TE ROZETE pod nobenim pogojem ne morejo zamenjati.

Davčna uprava Kranj.

N A R E D B A

V smislu čl. 66 in 67. zakona o notranji upravi, prepovedujemo tčenje in oddajanje alkoholnih pijač rekrutom, ki odhajajo v vojaško službo, in to od 4. junija t. l. opoldne do 6. junija opoldne.

Izrecno povdarjamo, da se bodo kaznovali v danem slučaju tudi primeri, ko dobi rekrut alkoholne pijače posredno, t. j. ako se točijo in prodajajo spremljevalcem, pa je videti, da jo bodo ti nudili tudi rekrutom.

Kršitelji te naredbe se bodo kaznovali z denarno globo od 10. do 500 Din, ozirov. v slučaju neizterljivosti z zaporom od 1 do 10 dni.

Prepovedujem nadalje tudi vsako razgrajanje in kričanje, zlasti v naseljenih krajih posebno v ponočnem času.

Zandarmerija bo vsakega pijanega in kričočega rekruta takoj zaprla ter bo vsak rekrut poleg tega še kaznovan v smislu čl. 78 zakona o notranjem postopku z 1 do 3 dni zapora ozir. 500 Din denarne globe.

Sreski načelnik:
dr. Gregorin, I. r.

Botri in botrice

Pravkar dospela nova zaloga vsakovrstnih ur, zlatnine in srebrnine po najnižji ceni, zatorej hitite z nakupom. Oglejte si krasno izložbo, ker edino tu dobite veliko izbiro in po znižanih cenah. Popravila kakor urarska in zlatarska se izvršujejo pod garancijo.

Prva največja urarska in zlatarska trgovina na Gorenjskem

Ivan Levičnik

Kranj — Jesenice

Kupujem staro zlato in srebro!

RAZPUST NELEGALNEGA DRUŠTVA.

„Centralni komitet akcionih odborov za zaščitu kožarsko preradjivačke radnosti.“ Policijska uprava je s svojim odlokom z dne 8. maja t. l. pod št. 14568 prepovedala na podstavi naredbe banske uprave savske banovine vsako daljno delovanje „Centralnemu komitetu akcionih odborov za zaščitu kožarsko-preradjivačke radnosti v Kr. Jugoslaviji“ s sedežem v Zagrebu. Prepoved je izrečena iz razloga ker se navedena združenja niso pridržavala zakonskih predpisov, niso imela pravilu potrjena niti od policijske, niti od strokovne oblasti, ter so delovala in poslovala brez kakršnegakoli odobrenja oblasti. Vsied tega jih je oblast smatrala kot nelegalna združenja in jim prepovedala vsako daljno delovanje. Odlok policije o prepovedi delovanja je takoj izvršen ter je včeraj bila izvršena hišna preiskava pri tajniku Centralnega komiteta Milanu Čupaku, drugače referentu Obrtne komore v Zagrebu. Zapoljen je tudi društveni arhiv. Predsednik razpuščene nelegalne organizacije je bil Julij Jakil usnjarski industrijalec iz Karlovca, tajnik Feliks Neumann, trgovce obutve iz Zagreba, blagajnik pa ing. Richard Neumann, prokurist usnjarske trgovine Hertman v Zagrebu. Ta nelegalna organizacija se je obračala tudi na posamezne občine v obliki polslužbenih aktov (pod štev. in značko poverljivo, štampiljko in podobno) zahtevajoč, da občine povisajo trošarino in uvoznino na obutev firme Bata, ter je s tem skušala onemogočiti konkurenco članom svojega združenja in nizko ceno čevljev.

21-1.

Tudi za Din 6.- lahko dobiš lepo spalno opravo ali nov voziček zapravljiček, damsko ali moško kolo itd. Kaj je treba, se vprašuješ, da dobiš take stvari za Din 6.-. **Kupi srečke dobrodelne loterije na Kokrici.** Pred nakupom srečk si lahko ogledaš vse predmete. Razstavljeni so pri tov. Laknerju.

Hitite z nakupom, ker število srečk je omejeno.

V. D.:

Indijska žena

Posebno nevredno stališče žene v Indiji se pokaže zlasti pri rojstvu. Rojstvo deklice je za Indijca najbolj nesrečen dogodek družinskega življenja, tako da poje neka indijska pesem takole:

Naj pride žival ali ptica, samo, da v hiši rojena ni deklica itd. . . . Če se vpraša kakega Hindu-očeta po številu njegovih otrok, bo naštel samo sinove. Prigodi se večkrat, da deklico kmalu po rojstvu umorijo s strupom. Včasih je bila moritev deklice bolj razširjena kot zdaj, kar je zaslug ostrih zakonov angleške vlade, ki ima deželo pod svojo oblastjo. — V kraju — ozemlju Radschputina je celo 10% več moških kot žensk zaradi pogostih umorov.

Vendar bi se utegnili motiti, če bi mislili, da ind. žena kljub svojemu nizkemu stališču in svojem zapostavljanju, nesrečna, Gotovo je zaničevan, brezčasten in brezupen njen položaj — vendar pa v resnici ni nesrečna v tej osamljenosti. V svoji odtujenosti in nevednosti ne znajo in ne vedo nič drugega, kot za stare navade in šege svoje dežele pretresati. Kako zelo pogosto se slišijo besede: „To je naša usoda! Kaj moremo me za to?“

Večji del ind. žena zlasti iz višjih kast, ki pridejo tu in tam v dotiko z Evropejkami se zavedajo svojega žalostnega stanja in stokajo po rešitvi in hrepenijo po svobodi. Samo en slučaj take tožbe naj navedem, tožbe mlade

braminske vdove, ki je oddala neki ang. dami listek na katerem je bila napisana pretresljiva sledeča molitev: „O Gospod usliši moje molitve! Nihče se ne zmeni za naše zatiranje, če-ravno smo se s solzami, vzdihovanjem in koprnjenjem obrnile na vse strani z nado, da nas kdo reši. Ti pa si edini, ki naše tožbe uslišiš. Tebi je znano naše ponižanje, naša sramota. Gospod, predugači vendar naše stališče! — Kdaj bomo me rešene iz te ječe? Saj so hodo-delci bolj srečni v svojih zaporih kot me, kaj-ti oni niso bili rojeni v zaporu. Me pa, me nismo niti pri dnevu, niti v sanjah videli Tvoj svet in zato Tebe Stvarnik, ne moremo spoznati. Me vidimo le stene svojih sob. O Gospod, ali skribiš le za moše? . . . Reši nas Gospod, kajti ne moremo več prenašati svoje usode in daj nam vsaj nekoliko okusiti veselja na tem svetu . . . itd.“ (!)

Pred nekaj desetletji je bila še splošna navada, da se je žena po moževi smrti prostovoljno dala sežgati na gredici. — Sramota za njo, če tega ni storila.

Velikansko zlo v Indiji med pogani je pa to, da se že otroci med seboj ženijo ozir. možijo torej otročji zakoni. Ta navada je še danes. Nekoliko se da opravičiti s tem, da so tu ljudje prej zreli — dorasli kot pri nas.

Indijskemu očetu se zelo mudi, da čimprej poroči svoje otroke zlasti hčere, ker je velika sramota zanj po njihovih postavah, če mu ostane kaka hči neomožena. Sramota, pravim, da je zanj, po vrhu pa še velik greh. Cas za poroko je v 6 oziroma v 8 letu, včasih pa že celo komaj par let stare otroke poročajo; zad-

nji čas za zakon je pa v 12. letu. Vendar pa ostane tako poročena deklica do 14 leta doma, kjer jo njen mož obiskuje. Vendar pa ne sme v moževi navzočnosti taka uboga žena spregovoriti niti besede in ne sme se tudi vsteti vprico svojega moža. (Obred poroke v „Kat. mis. 1925, št. 4—6). Če tak ženi umre mož, mora ostati celo življenje vdova, ki je izločena iz človeške družbe. Obklečena je v posebno vdovsko obleko, odložit mora ves nakit, lase mora ostriči. Grozno je videti tako ubogo vdovo, kot pripovedujejo očitvidci, vdovo — otroka, ki se še življenja ne zaveda in je že zavrzena celo od svojih staršev in popolnoma ločena od ostalega sveta. Hrano dobiva samo enkrat na dan. Prepovedano ji je užiti kaj mesnega ali kaj sladkega. Opravljati pa mora najtežja dela. — In to se godi še danes.

In iz tega položaja se ind. žena ne more rešiti, dasi se angl. vlada veliko prizadeva, kajti vse to je v Hindu-verskih postavah. — Večkrat se dogodi, da se ind. vdova sama umori iz obupa, ko vidi tako bodočnost pred seboj.

Večji del se zastrupijo, ker sežgati se ne smejo več dati, kar prepoveduje angl. vlada. Zares grozovita, grozna je navada, ki zahteva žalostno smrt tisoč in tisoč ubogih vdov!

Res, če je kje važno žensko vprašanje, je važno zlasti v Indiji. Misionarji, misijonarke storijo vse, kar se da pomagati tem sirotam. Ustanovljeni so še ponekod za take vdove zavodi, katere oskrbujejo katol. sestre.

Ali je potem kaj napačnega, če z darovi podporimo katoliško misijonarstvo? Tudi splošna socialna dolžnost je to!

Lepe izložbe,
kar ni v izložbah,
je v trgovini!

B. RANGUS
sodni cenilec
K R A N J

Velika izbira ur, zlatnine, srebrnine, jedilnega orodja, očal, kakor vse ostale optike Popravila se strokovno in pod jamstvom izvršujejo v naši prvi zlatarski delavnici na Gorenjskem. — Kupujem vsakovrstno zlato in srebro.

Otrokom za birmo Bata

45301-1104

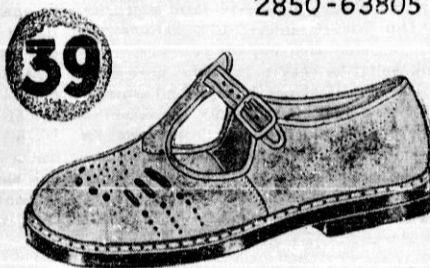
45422-05

2491-24814

2850-63805

2961-14819

2962-14815

5842-64853

6662-44721

6622-44309

Zadnji številki „Gorenjca“ smo priložili položnico. Ali ste že nakazali naročnino?

VINO

pristno, po konkurenčni ceni, dobite pri Centralni vinarni v Ljubljani Frankopanska ul. 11.

Ali že veste,

da imam na zalogi lepe, po najnovejši modi izdelane obleke, bluže, krila, predpasnike itd. za odrasle kakor tudi za otroke. Na zalogi imam tudi ostale potrebščine: nogavice, celotne opreme za novorojenčke itd. — Vse dobite res po najnižjih cenah in prvovrstno blago.

Za cenjeni obisk se priporoča

Angela Levičnik „Gorenjki“ pri Kranj, Prešernova ulica

PRI JAZBECU

dobite moško štofasto obleko za Din 195.-.

Športne obleke, novi vzorci po Din 280.-.

Obleke iz češkega kamgarana po Din 550.-.

Vsakovrstno blago za obleke na izbiro.

Velika zaloga klobukov, srajc, kravati itd.

Se priporoča

ALBIN JAZBEC
v KRANJU

Zajamčeno enako trde osle, bruse, kašarje razpošilja najceneje kamnolom ROJS KARL - ROGATEC

NAZNANILO

Cenjenemu občinstvu sporočam, da sem prevzela konfekcijsko trgovino Lado Goltes, Prešernova 7. Kranj. Cenjenim damam nudim ceneno konfekcijo v najnovejših vzorcih in prvovrstni izdelavi. Na zalogi imam vedno tudi vse ostale damske potrebščine kakor: nogavice vseh vrst, razno perilo, trikotarje, vse potrebno za otroke šivalne potrebščine itd.

Za cenjeni obisk se priporoča

M. GALJOT — Kranj, Prešernova 7

Moje geslo bo: — Dobro blago, — za mal denar!

Stavbni material

cementne cevi
kameninaste cevi
Salonit cevi
Litožel. cevi
Vodovodne cevi

cement
trse za strop
žičniki
vijaki
ploščice za oblogo sten

P. Majdič „Merkur“ Kranj

Naznanilo!

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem preselil ključavničarsko delavnico v svojo hišo na Vidovdanska cesta št. 11. (poleg gimnazije), kjer imam že več let trgovino s kolesi, šivalnimi stroji, otroškimi vozički itd. — Zahvaljujem se vsem svojim cenjenim odjemalcem za naklonjenost in se tudi nadalje najtopleje priporočam. Zagotavljam, da se bom potrudil v vsem postreči cenj. odjemalcem v ceni in blagu. — Najtopleje se priporočam vsem za izdelavo štedilnikov, balkonskih in stopniških ograj. Izvršujem popravila vseh vrst kmetijskih strojev. — Nadalje izvršujem razno struženje kovin, avtogenično varenje in vsa v to stroko spadajoča dela.

Bitenc Ivan

splošno ključavničarstvo, trg. koles i.t.d.
KRANJ, Vidovdanska c. 11.
(poleg gimnazije)